

DE VOORDEELIGE KOOP.

ER was eens een boer, die met zijn koe naar de markt gegaan was, hij had het beest voor zeven rijksdaalders verkocht. Op de terugweg kwam hij langs een vijver. Daar hoorde hij al uit de verte de kikkers kwaken: „ak, ak, ak, ak!” „Och!” zei de boer bij zichzelf, „die kikkers weten er niets van, ze roepen maar aldoor: „acht, acht!” en ik heb toch maar zeven rijksdaalders gekregen en geen acht.” Toen hij bij het water kwam, riep hij tegen de kikkers: „Stomme beesten zijn jullie. Weet jullie 't dan niet beter? Het zijn zeven rijksdaalders en geen acht.” Maar de kikvorschen bleven roepen: „ak, ak, ak, ak!”

„Nou, als jullie 't niet gelooven wilt, zal ik het jullie vertellen!” zei de boer. Hij haalde het geld uit zijn zak en telde de zeven zilverstukken één voor één uit. Maar de kikkers bekommerden zich niets om dat tellen en bleven maar eigenwijs kwaken: „ak, ak, ak, ak!”

„Zoo,” riep de boer boos, „willen jullie het toch beter weten dan ik, tel ze dan zelf,” en hij gooide het geld midden in de vijver. Toen bleef hij staan wachten tot de kikkers hun ongelijk zouden erkennen en hem zijn rijksdaalders zouden terug-

Wierp hij hun al de zilverstukjes toe.

brengen, maar de kikkers bleven bij wat ze eenmaal gezegd hadden. Ze bleven aldoor roepen: „ak, ak, ak, ak!” en gooiden ook het geld niet terug op het land.

De boer wachtte nog een heele poos, tot het eindelijk begon te schemeren en hij naar huis moest. Toen ging hij de kikkers uitschelden en riep: „Jullie waterpatzers, dikkoppen, met je lodderoogen; jullie zet een groote bek op en jullie kunt brullen dat mijn ooren er pijn van doen, maar zeven rijksdaalders kunnen jullie niet tellen; denk je nou dat ik hier maar stil blijf staan tot jullie klaar zijn? Mis, hoor!” En hij liep woedend weg, maar hij hoorde nog lang de kikkers „ak, ak” roepen, zoodat hij heel ontstemd en verdrietig thuis kwam.

Na een poos schafte hij zich weer een koe aan, die mestte hij vet, en slachtte ze, en ging toen uitrekenen, dat als hij het vleesch voordeelig verkocht, het wel zooveel zou opbrengen als de beide koeien waard waren, en de huid had hij nog bovendien.

Toen hij met het vleesch aan de stad kwam, was daar voor de poort een heele troep honden aan het stoeien. Vooraan liep een groote hazewindhond. Hij sprong om het vleesch heen, snuffelde er aan en blafte: „Wat, wat, wat!” Toen hij maar niet ophield met blaffen, zei de boer tegen hem: „Ja, ik begrijp het wel, je zegt „wat, wat, wat!” omdat je wat van het vleesch wil hebben, maar ik zal zoo gek niet zijn om het aan jou te geven.”

De hond antwoordde niet anders dan: „wat, wat, wat!”

„Zal je niet alles zelf opeten, maar wil je borg zijn voor je kameraden?” vroeg de boer.

„Wat, wat, wat!” antwoordde de hond.

„Nou goed,” zei de boer, „als je er bij blijft, dan wil ik je het vleesch wel geven; ik ken je wel en ik weet wel wie je baas is; maar dat zeg ik je: binnen drie dagen moet ik mijn geld hebben, anders zal het niet goed met je afloopen; denk erom dat je het bij me thuis brengt.”

Toen zette hij het vleesch op de grond en ging terug. De honden duikelden over elkaar heen van de pret en stormden op het vleesch aan en blaften zoo hard ze konden: „wat wat, wat!” De boer, die het uit de verte hoorde, zei bij zich zelf: „Daar heb je het al, nu verlangen ze allemaal wat, maar die groote hond moet zorgen dat ik het geld krijg.”

Toen de drie dagen om waren, dacht de boer: „Vanavond heb ik mijn geld in mijn zak,” en hij had daar veel schik in. Maar niemand kwam om hem te betalen. „Je kan tegenwoordig niemand meer vertrouwen,” zei hij.

Eindelijk was zijn geduld op, hij ging naar de stad naar de slager en verlangde zijn geld. De slager dacht dat het maar een grap van de boer was, maar de boer zei: „Alle gekheid op een stokje, ik wil mijn geld hebben; die groote hond van jou heeft immers drie dagen geleden de heele geslachte koe bij je gebracht!”

Toen werd de slager boos en joeg de boer met een bezemsteel de deur uit.

„Wacht maar,” zei de boer, „er is nog gerechtigheid in de wereld!” Hij liep naar het kasteel van de koning en vroeg om gehoor. De boer werd voor de koning geleid, die op zijn troon zat, met zijn dochter naast hem; en de koning vroeg waarover de boer te klagen had.

„Ach!” zei de boer, „de kikkers en de honden hebben mijn eigendom weggenomen en de slager heeft mij daarom met een stok afgeranseld,” en hij vertelde uitvoerig hoe alles gegaan was.

Toen begon de prinses te schateren van het lachen; en de koning zei tegen de boer: „Ik kan je geen recht verschaffen, maar wel kan je mijn dochter tot vrouw krijgen. Die heeft haar leven lang nog niet gelachen; voor het eerst lachte ze om je verhaal, en ik heb beloofd dat wie haar aan 't lachen maakte, haar tot vrouw zou mogen hebben. Je mag dus de hemel danken voor je geluk!”

„O!” zei de boer, „heel vriendelijk van u, maar ik wil ze niet hebben; ik heb thuis al een vrouw en

die eene is me al te veel; als ik thuis kom, is het al net alsof er in iedere hoek van het huis één staat.”

Toen werd de koning boos en zei: „Je bent een lompe boerenkinkel zonder manieren.”

„Och, meneer de koning,” antwoordde de boer, „wat kan u van een os anders verwachten dan ossenvleesch!”

„Wacht maar,” zei de koning, „ik zal je wel anders beloonen. Maak nu dat je weg komt, maar kom over drie dagen terug, dan zal ik je de volle vijfhonderd laten uitbetalen.”

Toen de boer de poort van het kasteel uit wilde gaan, zei de schildwacht: „Je hebt de prinses aan het lachen gemaakt; je zal zeker een mooie beloning gekregen hebben?”

„Dat zou ik meenen,” antwoordde de boer, „er worden me vijfhonderd uitbetaald.”

„Zeg,” zei de soldaat, „geef mij er wat van, wat doe je met al dat geld?”

„Nou, omdat jij het bent, mag je er tweehonderd van hebben,” zei de boer. „Meld je maar over drie dagen aan bij de koning en laat je er tweehonderd van uitbetalen.”

Een geldwisselaar, die in de buurt stond en het gesprek gehoord had, liep de boer achterna, greep

De koning voegde hem toe „gij zijt een vlegel!”

hem bij zijn jas en zei: „Hemeltje lief, wat ben jij een gelukskind. Ik wil het wisselen voor je tegen klein geld, want wat doe je met al die groote rijksdaalders?”

„Moossie,” zei de boer, „driehonderd kan je er nog krijgen, geef het me maar dadelijk in klein geld, dan kan je over drie dagen bij de koning om uitbetaling komen.”

De wisselaar was blij met dat voordeeltje en betaalde de som in slechte stuivertjes, waarvan er tien zooveel waard waren als één kwartje.

Na verloop van drie dagen ging de boer, zooals hem bevolen was, naar de koning toe.

„Trek zijn jas uit,” zei de koning tegen zijn soldaten, „hij moet zijn vijfhonderd hebben.”

„Och,” zei de boer, „ik heb er geen recht meer op, tweehonderd heb ik aan de schildwacht gegeven en driehonderd heb ik ingewisseld bij Moossie de wisselaar, dus ik heb niets meer te vorderen.”

Juist op dat oogenblik kwamen de schildwacht en Moossie binnen en verlangden het deel wat zij van de boer afgewonnen hadden. En ze kregen ook precies hun aantal slagen.

De soldaat verdroeg het geduldig, die had er al meer gehad. Maar Moossie schreeuwde erbarmelijk: „O wee! zijn dat de harde rijksdaalders?”

De koning schoot in een lach, en daardoor raakte zijn boosheid over. Hij zei tegen de boer: „Omdat je je loon al kwijt was voor je het gekregen had, zal ik je er wat voor in de plaats geven. Ga maar naar mijn schatkamer en neem zooveel geld uit de schatkist als je wilt.”

De boer liet zich dat geen tweemaal zeggen en vulde zijn diepe zakken tot aan de rand met stukken goud en zilver. Daarna ging hij naar de herberg om zijn geld te tellen.

Moossie was hem achterna geslopen en hoorde hem brommen: „Nu heeft die schelm van een koning me toch beet gehad. Had hij mij niet zelf het geld kunnen geven? Dan wist ik wat ik had. Hoe kan ik nu weten of het goed is, wat ik zoo op goed geluk in mijn zak gestopt heb?”

„Wel, wel,” zei de wisselaar bij zichzelf. „Wat spreekt die lummel oneerbiedig over onze heer de koning; weet je wat, ik ga het aangeven, dan krijg ik een belooning.”

Toen de koning hoorde wat de boer gezegd had, werd hij erg boos; hij zei tegen de wisselaar dat hij de boer moest gaan halen en mee terug brengen. Moossie liep gauw weer naar de herberg en riep de boer toe: „Je moet dadelijk, zooals je hier bent, bij de koning komen.”

„Nee, hoor,” zei de boer, „dan weet ik beter hoe het hoort. Eerst laat ik een nieuwe jas voor me maken. Denk je dat een man, die zooveel geld in zijn zak heeft, met zoo'n ouwe versleten jas voor de koning verschijnen kan!”

De wisselaar zag dat er niets aan te doen was. De boer wilde niet meegaan voor hij een nieuwe jas had. Daarom zei hij tegen de boer: „Ik wil je wel voor een uur, uit zuivere vriendschap voor je, mijn fijne jas leenen; een mensch moet toch wat voor zijn vrienden over hebben.”

Dat vond de boer goed; hij ruilde van jas met de wisselaar en ging met hem naar het kasteel van de koning terug.

Toen ze voor de koning stonden,, zeide deze: „Zeg eens, mannetje, waarom heb je zulke leelijke woorden van mij gezegd?”

„Och,” zei de boer, „wat die geldsjacheraars zeggen is altijd gelogen, er komt geen waar woord uit hun mond, die kerel daar is zelfs in staat om te zeggen dat ik mijn jas aan heb.”

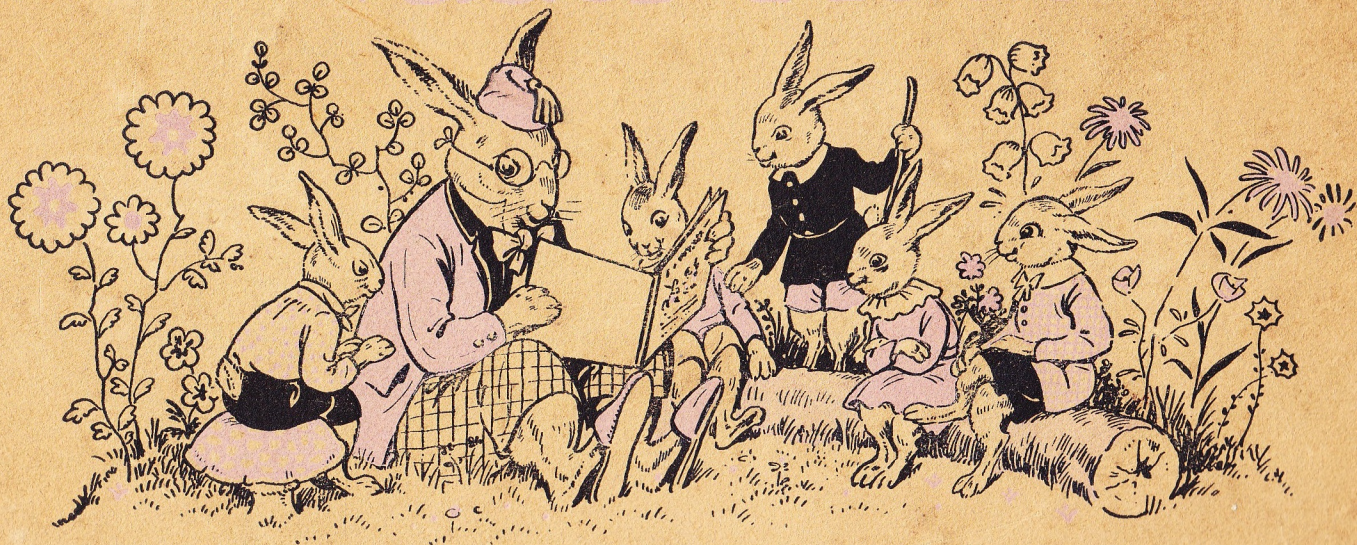
„Wat is dat!” riep Moossie, „is die jas soms niet van mij, heb ik je die niet uit zuivere vriendschap geleend, dat je voor de koning zou kunnen verschijnen?”

Toen de koning dat hoorde, zei hij: „Die wisselaar heeft zeker één mensch bedrogen, de boer of mij,” en gelastte zijn soldaten dat ze Moossie nog een pak harde rijksdaalders op zijn rug zouden geven. Maar de boer ging met zijn fijne jas en zijn zakken vol geld naar huis.

Sprookjesboeken

van Vader Haas

NAVERTELD DOOR FELIX ORT MET PRENTIES VAN JAN WEGMAN

VIJFDE BOEKJE

UITGAVE VAN HAAS AZIJN FABRIEK N.V.

— — — HAARLEM — — —

Sprookjesboeken van Vader Haas

VIJFDE BOEKJE

Sprookjes van Grimm, voor de kleintjes naverteld

DOOR

FELIX ORTT